

Vergaderjaar 2009–2010

32 123 XI

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (XI) en van de begrotingsstaat van het Waddenfonds voor het jaar 2010

Nr. 54

BRIEF VAN DE MINISTERS VAN VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN MILIEUBEHEER, EN VAN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 8 december 2009

In het afgelopen «vuurwerkseizoen» is veel resultaat geboekt met de aanpak van illegaal consumentenvuurwerk. Het tegenhouden van illegaal vuurwerk in Duitsland en België is succesvol geweest. Naast een grote hoeveelheid in beslag genomen illegaal vuurwerk heeft deze aanpak zeker een bijdrage geleverd aan het kleinere aantal slachtoffers en aan het beduidend lagere schadebedrag rondom de jaarwisseling.

Er is echter nog steeds zorg over de illegale handel in vuurwerk en de omvang ervan. De negatieve effecten en de grote gevaren die verboden (consumenten)vuurwerk met zich meebrengt – sommige producten hebben net zo'n zware lading als explosieven – maken het nodig en gerechtvaardigd om verdere specifieke maatregelen te treffen.

In deze brief informeren wij u over drie positieve ontwikkelingen in de strijd tegen de illegale handel in vuurwerk.

Ten eerste noemen we het voornemen om een vergunningstelsel voor vuurwerkimporteurs in te voeren.

Aanleiding voor dit vergunningstelsel is het rapport «Maatschappelijk verantwoord ondernemen binnen de vuurwerkbranche, een actieplan voor branche en overheid», dat is ontwikkeld in opdracht van een aantal grote vuurwerkimporteurs, in nauw overleg met de oud-burgemeester van Enschede de heer Mans.

Het actieplan bevat acties voor zowel overheid als bedrijfsleven. Het rapport spreekt van maatregelen die voor de vuurwerkbranche opportuun zijn, omdat sprake is van tekortschietende professionaliteit van de vuurwerkbranche als geheel, de internationale schaal en complexiteit van de keten waarin de vuurwerkimporteurs een sleutelrol vervullen en de omvang van de illegale handel. Ook is er sprake van verwevenheid van legale handel met illegale handel.

De heer Mans heeft het actieplan donderdag 26 november 2009 aan ons toegelicht. Wij hebben hem laten weten in te stemmen met het uitwerken van een vergunningplicht voor vuurwerkimporteurs.

Het vergunningstelsel zal volgend jaar worden meegenomen in de wijziging van het Vuurwerkbesluit die, naar aanleiding van de evaluatie ervan, in voorbereiding is. Na inwerkingtreding kan alleen nog vuurwerk worden geïmporteerd indien men beschikt over een (door de minister van VROM) verleende vergunning.

Uiteraard moet het vergunningstelsel zodanig worden geformuleerd dat het past binnen het Europees recht.

Een vergunningstelsel stelt handhavers beter in staat snel op te treden tegen importhandelingen die niet voldoen aan wettelijke vereisten (immers: het niet hebben van een vergunning is eenvoudig vast te stellen) en maakt sancties eenvoudiger (intrekken van de vergunning). Daarnaast zal de verwevenheid tussen legale en illegale handel in vuurwerk terug worden gedrongen omdat het merendeel van de importeurs niet het risico wil lopen om hun vergunning kwijt te raken. Op de bedrijven die volledig illegaal gaan opereren, kunnen en zullen het OM, de VROM-IOD en de politie hun inzet dan gaan richten.

Daarnaast hebben de leveranciers vanuit China aangedrongen op een vergunningstelsel, zodat ook zij, aan het begin van de vuurwerkketen, invloed kunnen uitoefenen op de illegale handel en deze terugdringen. Ook is uit bilateraal contact met Duitse overheden gebleken dat men behoefte heeft aan dergelijke inzichten. Het is denkbaar dat overheden aldaar het vergunningstelsel toepassen als een positieve lijst van bedrijven die integer zijn (het weren van illegale handel), dan wel over bedrijven te kunnen berichten die niet op de lijst staan of van de lijst zijn afgehaald.

Het actieplan bevat ook een voornemen van de vuurwerksector om maatschappelijk verantwoord ondernemen te omarmen. Men stelt voor om dit in een normdocument vast te leggen waar de leden van een nog op te richten branchevereniging zich aan verplichten te voldoen, inclusief een systeem van zelfcontrole. Dit initiatief van de branche wordt door ons onderschreven. Het is daarbij van belang dat wordt toegezien op de invoering en de naleving van het normdocument. Wij hebben het voornemen hiertoe een monitoring commissie in te stellen die tot taak heeft de naleving van het normdocument door de vuurwerkimporteurs te monitoren, alsmede de actualiteit en bruikbaarheid van dit document te bevorderen. Deze monitoring commissie zal jaarlijks aan ons rapporteren over de naleving van het normdocument.

Wij realiseren ons dat een vergunningstelsel een toename van bestuurlijke en administratieve lasten inhoudt en bovendien tegen de kabinetsambities in gaat om de regeldruk te verminderen en het aantal vergunningstelsels te verminderen. De ernst van de situatie rondom de illegale handel in vuurwerk, én het feit dat het op basis van een voorstel van de vuurwerksector zelf is geïnitieerd, kan echter ons besluit rechtvaardigen.

Wij verwachten dat in de loop van 2010 het ontwerp van een herzien Vuurwerkbesluit aan uw Kamer toegezonden kan worden.

Het tweede onderwerp waarover wij u informeren is de stand van zaken met betrekking tot de voorbereiding van de MOU (Memorandum of Understanding) met China. De overheid in China neemt het probleem van illegaal vuurwerk serieus. Het benadrukken van het gezamenlijke belang in de bestrijding van illegaal vuurwerk is hierbij erg belangrijk. De eerste resultaten zijn geboekt. Uit inbeslagnemingen in Nederland blijken voor-

alsnog onder het illegale vuurwerk nauwelijks lawinepijlen uit de productie van 2009 voor te komen.

Sinds het bezoek van de minister van VROM aan China in november 2008 is vooruitgang geboekt in de samenwerking met China. Het contact met het Chinese ministerie «Administration for Quality Supervision and Inspection Quarantine» (AQSIQ) is tot stand gebracht. Een MOU tussen China en Nederland is belangrijk voor het verder verbeteren van de informatie-uitwisseling, die inmiddels al op gang komt. Hiermee kan het toezicht en de handhaving op de invoer van vuurwerk naar Nederland worden uitgebreid door middel van een «loket». In het kader van de MOU kan een aantal ideeën voor samenwerking worden uitgewerkt die ook van belang zijn voor de Chinese autoriteiten. Gedacht wordt aan het opzetten van een gezamenlijke website met actuele informatie over de (Europese) vuurwerkregelgeving. Ook wordt gedacht aan het aanpassen van de vuurwerklabels aan de Nederlandse of Europese eisen (niet alleen het nummer vermelden, maar ook de naam van de fabrikant). Verder zal de MOU ook helpen om informatie verkregen uit Nederlandse vuurwerktesten, uitgevoerd door de Vliegende Brigade Vuurwerk van de VROM-Inspectie, te verstrekken. Tot slot kan de MOU een opstap zijn om de Nederlandse ideeën voor samenwerking op te schalen naar EU-niveau. De VROM-IOD is bezig om een MOU met China voor te bereiden. Het ligt in de planning om begin 2010 een eerste concept van de MOU met China te bespreken.

Het derde onderwerp betreft de situatie met betrekking tot de Belgische wetgeving over de levering van verboden consumentenvuurwerk aan Nederlanders. Door Nederlanders wordt op grote schaal gebruik gemaakt van de juridische mogelijkheid om met een uittreksel van de Kamer van Koophandel en een BTW-nummer zogenoemd spektakelvuurwerk in België te kunnen kopen. Spektakelvuurwerk is de Belgische benaming voor professioneel vuurwerk. Zowel in België als in Nederland is dit vuurwerk voor de consument verboden. Het aangeschafte spektakelvuurwerk blijkt feitelijk bestemd voor de Nederlandse consument voor gebruik tijdens oud- en nieuwjaarsviering. Onze Belgische collega van Economische Zaken heeft het besluit genomen de Belgische wetgeving aan te passen. De onbedoelde mogelijkheid waarbij het in België juridisch legaal aangeschafte spektakelvuurwerk op de Nederlandse consumentenmarkt terecht komt, zal hiermee worden beëindigd. Dit zal op zeer korte termijn effectief zijn, na verschijning in het Belgische Staatsblad.

Met de implementatie van de bovengenoemde acties, de lopende wijziging van het Vuurwerkbesluit met onder meer als doel uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid te vergroten en met strikt toezicht en waar nodig opsporing, willen we ons maximaal inzetten om de overlast, het gevaar en de schade ten gevolge van illegaal vuurwerk verder terug te dringen.

De minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
J. M. Cramer

De minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin